

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4524/2021
31.08.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић, Драгане Миросављевић, Мирјане Андријашевић и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији су пуномоћници Милорад Вилотић, адвокат из ... и Милован Маринковић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Петар Самарџија, адвокат из ..., ради стицања у брачној заједници, одлучујући о ревизијама тужиле и тужених изјављеним против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 560/21 од 10.06.2021. године, у седници већа одржаној 31.08.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 560/21 од 10.06.2021. године, у делу у коме је потврђена пресуда Вишег суда у Шапцу П 65/2015 од 08.07.2020. године у ставу првом, четвртм и седмом изреке.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиле од 06.08.2021. године, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 560/21 од 10.06.2021. године, у делу у коме је преиначена пресуда Вишег суда у Шапцу П 65/2015 од 08.07.2020. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиле од 05.08.2021. године и 06.08.2021. године изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 560/21 од 10.06.2021. године у делу у коме је преиначена пресуда Вишег суда у Шапцу П 65/2015 од 08.07.2020. године и одбијен тужбени захтев за исплату камате.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу П 65/2015 од 08.07.2020. године, ставом првим изреке, утврђено је да тужилца, по основу стицања у брачној заједници са туженим ББ, има право својине са уделом од 41,76% на пословној згради која се налази у ..., у ул. ... број ..., на кат. парцели број ... и право својине наведене парцеле са уделом од 22/857, што је тужени дужан признати и трпети да се тужилца на основу ове пресуде може укњижити у земљишним, катастарским и другим јавним књигама као сувласница наведених непокретности са досуђеним уделом, док се преко досуђеног а до траженог удела захтев тужиле одбија као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је првотужени ББ да тужилци по основу стицања у брачној заједници исплати износ од

267.287,60 динара са законском затезном каматом почев од 20.09.2011. године па до коначне исплате, а на име њеног удела од 50% у заједничким новчаним средствима, којим је првотужени у току 1994. године и 1995. године, плаћао обавезе ПТП „ГГ“ ДОО ..., према иностранству, а која средства је првотужени унео као свој улог у ПТП „ГГ“ ДОО дана 15.08.1997. године, док се захтев тужиље за исплату законске затезне камате на досуђени износ за период од 15.08.1997. године до 20.09.2011. године одбија као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је првотужени ББ да тужиљи по основу стицања у брачној заједници исплати износ од 121.397,50 динара са законском затезном каматом почев од 20.09.2011. године па до коначне исплате, на име њеног удела од 50% у власништву путничког аутомобила марке „...“, са ознакама ближе наведним у изреци, док се захтев тужиље за исплату законске затезне камате на досуђени износ за период од 01.08.1998. године до 20.09.2011. године одбија као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезан је првотужени ББ да тужиљи по основу стицања у брачној заједници исплати износе и то: 1.790.660,10 динара, 1.585.000,00 динара, 2.028.958,00 динара, 2.342.060,00 динара и 595.544,25 динара са законском затезном каматом на ове износе почев од 20.09.2011. године па до коначне исплате, а на име њеног удела од 50% у заједничким средствима које је првотужени уложио у куповину друштвеног капитала „ДД“ АД ..., док се захтев за исплату законске затезне камате на досуђене износе за период пре 20.09.2011. године одбија као неоснован. Ставом петим изреке, обавезан је првотужени ББ да тужиљи по основу стицања у брачној заједници исплати износ од 300.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 20.09.2011. године па до коначне исплате, а на име њеног удела од 50% у заједничким средствима које је првотужени уложио у куповину друштвеног капитала АД „ЂЂ“ ..., док се захтев за исплату камате на досуђени износ почев од 24.11.2005. године па до 20.09.2011. године одбија као неоснован. Ставом шестим изреке, обавезани су тужени ББ и ВВ да тужиљи солидарно исплати износ од 35.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од 20.09.2011. године па до коначне исплате, а на име повраћаја њених новчаних средстава уложених у изградњу производне хале у ... у ул. ... бр. ..., док се захтев за исплату камате на досуђени износ од 35.500,00 динара, за период почев од 15.08.1997. године па до 20.09.2011. године, одбија као неоснован. Ставом седмим изреке, обавезани су тужени ББ и ВВ да тужиљи солидарно на име трошкова парничног поступка исплати износ од 2.399.000,00 динара, док се захтев тужиље за накнаду парничних трошкова преко досуђеног износа па до укупно траженог износа од 2.660.000,00 динара, одбија као неоснован. Ставом осмим изреке, одбијен је захтев тужених ББ и ВВ за накнаду трошкова парничног поступка у укупном износу од 4.093.000,00 динара као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 560/21 од 10.06.2021. године, жалба тужених је делимично усвојена, па је пресуда Вишег суда у Шапцу П 65/15 од 08.07.2020. године, у побијаном усвајајућем делу (део става 2, 3, 4 и 5 изреке) преиначена, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужиља тражила да се обавезе тужени ББ да јој исплати законску затезну камату на износе од 267.287,60 динара, 121.397,50 динара, 1.790.660,10 динара, 1.585.000,00 динара, 2.028.958,00 динара, 2.342.060,00 динара, 595.544,25 динара и 300.000,00 динара почев од 20.09.2011. године до 08.07.2020. године, док се у преосталом побијаном усвајајућем делу и делу одлуке о трошковима поступка жалба тужених одбија и првостепена пресуда (став 1, део става 2, 3, 4 и 5, става 6, 7 и 8) потврђује.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила две ревизије против преиначујућег дела, због битне повреде

одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом у ревизији од 06.08.2021. године да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. ЗПП, а тужени су изјавили ревизију у делу у којем је потврђена првостепена пресуда у односу на став први, четврти и седми.

Тужиља и тужени су дали одговор на ревизије.

Врховни касациони суд је испитао пресуду у границама прописаним одредбама члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...18/20) и оценио да ревизија тужених није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије тужених да другостепени суд није образложио оцену изведених доказа и да су дати разлози противречни, указује се на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП и члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, које нису прописане као ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП. Неосновани су ревизијски наводи да другостепени суд није ценио жалбене наводе тужених да је учињена битна повреда одредаба парничног поступка на штету тужених из члана 374. став 1. у вези члана 398. став 2. ЗПП, јер нису расправљена сва спорна питања, а пре свега да ли је било деобе имовине стечене у браку тужиље и туженог ББ, с обзиром да је супротно изнетим ревизијским наводима, другостепени суд ценио истакнуте жалбене наводе и закључио да је првостепени суд распрвио између осталих и спорно питање у односу на правно дејство уговора о поклону који је закључен између тужиље и туженог ББ.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља и тужени ББ су били у браку од 08.06.1991. године до 25.03.2007. године, када је фактичка заједница живота престала. У браку су добили двоје деце. Тужиља је ... године завршила средњу школу за ... и 25.12.1990. године је у закупљеном пословном простору, отворила радњу „ЕЕ“. Тужиља је имала закључен уговор са РЗЗО за рефундацији рецепата, а остваривала је и приход у готовом новцу јер је продавала и Тужени ББ је 1994. године основао ПТП „ГГ“ са п.о. ..., а 20.02.1995. године, овом предузећу је приступио његов отац, овде тужени ВВ као нови улагач. Тужени су више пута мењали однос оснивачких улога уношењем додатних улога. На јавној аукцији у поступку приватизације предузећа ДП „ДД“ из ..., тужени ББ је проглашен купцем друштвеног капитала ГП „ДД“ након чега је закључен уговор о купопродаји 10.12.2012. године, у складу са којим уговором је тужени од 13.12.2002. године до 13.12.2006. године платио на рачун Агенције за приватизацију пет годишњих рата у укупном износу од 35.929.729,30 динара. У финансирању прве рате тужени је учествовао са износом од 3.581.332,20 динара, друге рате у износу од 3.170.000,00 динара, треће рате у износу од 4.057.916,30 динара, четврте рате у износу од 4.646.684.120,00 динара, а у петој рати са износом од 1.191.088,00 динара. Тужени ББ је пренео на предузеће „ГГ“ доо акције „ДД“ ад. Тужени ВВ је пре закључења брака тужиље и ББ, основао Предузеће „ЖЖ“ у које је увео и сина као сувласника са уделом од 50%. На парцели у улици у ..., коју је купио тужени ВВ за износ од 20.000 ДЕМ, саграђен је 1994. године пословни објекат у оквиру ког је отворена још једна ... радње, а градња овог објекта финансирана је из средстава ... радње тужиље кроз 24 динарске уплате. Тужени ББ је уписан на наведеној парцели са уделом од 663/857 делова, а површина земљишта под објектом је износила 53м2. Уговором о купопродаји од 12.05.1996. године на име тужиље купљена је

приземна кућа у ... ,, површине 120 м², која се налазила преко путе породичне куће у којој су тужилца и њен супруг становали. Тужени ВВ је стан, површине 118 м², у ... у улици, поклонио 2006. године сину ББ, који је овереним уговором о поклону 11.01.2007. године тај стан поклонио тужилци, а тужилца је истог дана ББ поклонила кућу у улици ... бр. ... у

На основу налаза и мишљења вештака грађевинске струке, утврђена је укупна грађевинска вредност објекта и земљишта у ул., у износу од 7.154.623,00 динара. Преко вештака економско – финансијске струке утврђено је да је висина промета тужилцине ... радње „ЕЕ“, за период од 1993. године до 2001. године износио укупно 11.186.303,33 евра. Трошкови радње (закуп локала у износу од 200 ДЕМ месечно, зараде запослених око 200 евра, набавка репро-материјала, плаћање пореза) износили су 30-40% од оствареног промета. У периоду од 2002. године до 2007. године предузеће „ГГ“ оставрило је добит од 278.016.000,00 динара и од тог износа извршена је докапитализација у износу од 142.082.657,00 динара, стим што није вршено подизање добити. У периоду од 1991. године до 2006. године туженом ББ су исплаћени зараде и дневнице у укупном износу од 84.030,12 евра, туженом ВВ 69.601,76 евра, а дневнице су се кретале од 50 до 100 УСД или евра.

Код тако утврђеног чињеничног стања применом одредаба члана 171. став 1., 177, 178, 180. Породичног закона и члана 24. Закона о основама својинско-правних односа, нижестепени судови су нашли да су приходи тужилце у односу на остварене приходе тужених неупоредиво виши у посматраном периоду, имајући у виду и трошкове које је тужилца имала, а тужени, на којима је терет доказивања, у ситуацији када је радња тужилце била паушално опорезивана, нису пружили било какве доказе на околност да су приходи тужилце били нижи од утврђених на основу исказа тужилце и саслушаних сведока, као ни да је учешће трошкова у оствареном приходу тужилце на радњи било веће од утврђеног. У односу на остварену добит тужених изнет је став да приходи не представљају имовину њихових оснивача, већ зарада и да тужени нису доказали да су у спорном периоду вршили исплату остварене добити, већ су остварену добит користили за повећање оснивачког капитала друштва „ГГ“, кроз повећање оснивачких улога. Прихватајући налаз и мишљење вештака грађевинске струке да укупна грађевинска вредност објекта и земљишта у улици ... бр. ... у ... износи 7.154.623,00 динара, да вредност парцеле у грађевинској вредности учествује са 16,47% а вредност објекта са 83,53%, закључили су да је предметни објекат изграђен заједничким средствима тужилце и туженог ББ, и да тужилци у стицању пословне зграде припада право власништва у 41,76%, а како се изградњи објекта тужени нису противили и објекат је изграђен тако што је заузео површину од 53 м², нашли да тужилца основано потражује део власништва на парцели од 22/857 делова сразмерно њеном сувласничком делу, док је преко овог удела одбијен тужбени захтев тужилце. Такође, налазећи да је из заједничких средстава тужилце и туженог ББ, тужени ББ извршио уплате за куповину ДП „ДД“ обавезан је тужени ББ да тужилци исплати 50% од исплаћених средстава.

У погледу камате на досуђене износе, другостепени суд је закључио да је погрешно примењено материјално право, налазећи да камата на досуђене износе може да тече тек од дана пресуђења, с обзиром да тужилца и тужени ББ нису споразумно извршили деобу заједнички стечене имовине, већ је то суд учинио побијаном пресудом, па је у том делу преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев за камату на досуђене износе за период пре 08.07.2020. године.

Побијаном пресудом, правилно је примењено материјално право и то одредба члана 171. и 180. став 2. Породичног закона при одређивању удела тужиље у заједнички стеченој имовини током брака са туженим ББ од 41,76% на пословној згради у ... у улици ... бр. ..., са сразмерним уделом на парцели, као и исплата новчаних износа на име њеног удела од 50% у куповини друштвеног капитала „ДД“.

Имовина коју су супружници, тужила и тужени ББ, стекли у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Претпоставља се да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки. Већи удео једног од супружника у стицању заједничке имовине зависи од више фактора, остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старање о деци, старање о имовини те других околности од значаја за одржавање или увећање вредности заједничке имовине, а у односу на који удео тужени ББ није пружио доказе како је правилно закључено од стране нижестепених судова. У односу на постојање уговора о деоби брачне тековине нижестепени судови су изнели јасан и образложен закључак да до поделе брачне тековине није дошло, с обзиром да је закључењем уговора о поклону на које се позивају тужени тражено решење у циљу обезбеђења стамбеног питања тужиље, те је у овом делу правилно примењено материјално право, а ревизијским наводима се фактички оспорава закључак у овом делу, што се показује као неосновано, јер је закључак заснован на правилној примени материјалног права. У односу на допринос тужиље у стицању пословне зграде у ... у ул., правилно је, након што је утврђена грађевинска вредност објекта и земљишта, да вредност парцеле у грађевинској вредности учествује са 16,47% а вредност објекта са 83,53%, одређен удео у односу на тако добијену вредност објекта. У овом случају, правилно је вреднован допринос тужиље у стицању заједничке имовине, имајући у виду зараду коју је остварила из прихода своје ... радње која знатно премашује зараду тужених. Ревизијом се неосновано оспорава закључак судова да је тужила доказала учешће у стицању имовине у току брака у смислу члана 223. ЗПП. Даље ревизијски наводи фактички се односе на утврђено чињенично стање, па и у односу на чињеницу да тужени ББ, није позајмио новац од свог кума ЗЗ и у том смислу оцена закљученог поравнања између ових странака, а који не могу бити предмет испитивања ревизије.

Како се осталим наводима ревизије тужених не доводи у сумњу правилност побијане одлуке, одлучено је као у ставу првом изреке, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Чланом 404. став 1. ЗПП, прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, зато је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Ставом 2. истог члана прописано је да о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана, одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Врховни касациони суд налази да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиље као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. став 1. ЗПП, јер у конкретном случају не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса, нити за уједначавање судске праксе, односно новим тумачењем права.

Другостепени суд је полазећи од закључка да тужила и тужени ББ нису споразумно извршили деобу заједнички стечене имовине, већ је то суд учинио побијаном пресудом, камату на досуђене износе досудио до дана пресуђења. Изнети разлози не захтевају ново тумачење права, а тужила није уз ревизију доставила правноснажне пресуде из којих би произлазио закључак о различитом одлучивању о истој чињеничној и правној ситуацији.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 404. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизија, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, у вези члана 403. став 3. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да ревизије тужиле нису дозвољене.

Наиме, тужила ревизијама побија одлуку у делу камате на главницу. Када је за изјављивање ревизије меродавна вредност предмета спора, на основу члана 28. став 1. ЗПП, узима се само вредност главног дуга, док се према ставу 2. истог члана, камате, уговорна казна и остала споредна тражења, као и парнични трошкови не узимају у обзир ако не чине главни дуг. Имајући у виду да су у конкретном случају, ревизије тужиле изјављене у односу на одлучивање о споредном тражењу тужиле, камате, која не чини њено главно потраживање, то је ревизија недозвољена.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић